

Protokoll nr. 16.

Hinde-vaide komisjoni istungi kohta RAT "Estonias" 4.detsembril 1954.a.

Algus: kell 16.00

Lõpp: kell 17.30

Istungist võttis osa:

1) Otsustava hääleõigusega HVK liikmed:

töölispoole poolt smd. R. K r i i t ja J. S i i m s e n,
administratsiooni poolt smd. V. L u t s ja T. S t a a k

2) Nõuandva hääleõigusega: ei olnud

3) Nõudja I kat. ooperiartist Evgenia P ä r n (Maripuu)

HVK esimees: V. L u t s, sekretär J. S i i m s e n.

4) Avaldus saabus 2.dets.1954.a.

HVK istung tehti teatavaks 3.dets.1954.a. HVK poolt oli välja-
kutsutud: sm. J. K ä ä r a m e e s ja K. R a u d s e p p.

Kõhvimusest huvitatud kõrvalseisvaid isikuid oli 8.

Kuulati ära istungi juhataja sm. V.Lutsu poolt ette loetud
RAT "Estonia" ooperiartisti Evgenia Pärna avaldus, milles ta palub
HVK taastada temale endine esinemiste norm ning palk, kuna
direktori Ksk. nr.183. 16.nov.1954.a. alusel on viidud teda poolele
töökohale.

E.Pärn - Enne käskkirja ilmumist oli minul poolik jutuajamine direk-
toriga ja ei saanud otsust vastust anda, sest pidin minema kontsert-
brigaadiga Haapsalu, kui tagasi tulin oli käskkiri ilmunud. Mind
huvitab, et saaksin töötada, kuid mind summitakse kunstlikult
teatritööst eemale jääma. Üksikud kontserdid mind ei rahulda. Suhtu-
mine minusse mõjub ka halvasti minu tervisele.

Mind on näiliselt rakendatud osadesse, mis ei ole ettenähtud
minu kategoorias. Smd. Viner ja Nigula avaldasid soovi mind raken-
dada ooperis "Ruslan ja Ludmilla" "Ratmiri" osa täitmisel. Osade

kätteandmine pole toimunud õigeaegselt. Naine osa sain 2 kuud hiljem kätte ja see selgus siis, kui sm. Viner kutsus lava proovile. Garderoobis pole kohta minu jaoks. Olen saanud vähem proove kui teised. Mezzosopranite partiisid on antud ka sopranitele. V. Igoris osatäitmise eest on mind kompetentsete isikute poolt hinnatud. Operis V. Igor osatäitmine on kantud tööraamatusse kunstilise hinnanguga. Karmeni partii esitamine tõi minu palgale järsu tõusu. Ma ei tea mispärast olen töömehikus, minu ümber on mingisugune ummik, mis viib mind segadusse. Pean ütlema sm. Vineri suhtes, et olen temalt palju õppinud. Sa Raudsepa suhtes on minul põhjendatud arvamine, iseloom mis lasseb ennast juhtida kirgedest, mis sunnib teda kõrvale kalduma tema töös. Oli aeg kus ma tahtsin teatrist ära minna, kuid ei lastud direktsioon pidi soodustama minu esinemist. Kuidas administratsioon kavatses nüüd minu 5 esinemisnormi täita. Mina pole ainus kes norme ei täida.

V. Luts - Kas dublantidega olete töötanud paralleelselt?

K. Pärn - ei ole.

J. Kärramees - Minu tööle asumisega tuli sm. Pärn minu juurde kurtes, et pole tööd. Väljaselgitades, miks pole kasutatud sm. Pärna selgus, et teda ei saa lavale lasta, sest tema ei allu juhtidele, unustab. Töönorme on täitnud: I kv. 7; II kv. 14; III kv. 14; IV kv. 6 - kokku 41 punkti, pundu jääk 59 punkti. Tegin Maripuule teatavaks, et paigutan poole kohale. Peale selle oli minul Pärn-Maripuuga veel kaks jutuajamist, mis olid väga põhjalikud. Soovitasin, et ta ennast artisti või nii nägemise kui ka hinge poolest, et siis tagasi võtta tööle kui täisnormiga töötajat. Leian, et direktsioon on talitanud õieti. Oli kaalumisel, kas Pärn-Maripuu üldse majja jätta, kuid direktsioon leidis võimaluse teda majja jätta, kuid et Pärn-Maripuu peab ennast täsiselt kätte võtma.

K. Raudsepp - Pärn-Maripuu pöördus 1½ kuud tagasi minu poole küsimusega, miks temal pole võimalus osi teha ega lasta ka etendusi teha.

Selgitasin, et tema närvisüsteem on olukorras, mis ei vasta teatrinimese nõuetele. Ei ole ühtegi osa Maripuu, mida ta võiks ilma vigadeta ette kanda. Ka on mitmed lavastajad ütelnud, et ta elab hoopis teist elu, mis vastav osa nõuab, järgmisel proovil teeb hoopis teisiti, kui osa seda nõuab. Sm. Matsov ütles, et ta ei saa enne sm. Maripuuaga töötada, kui ta oskab partiid. Sm. Maripuud on proovitud kasutada, kuid pole andnud tagajärki. Sm. Maripuu ütleb, et ta on halb silmanägemine, millepärast pole võimalik täpselt koos orkestriga laulda.

Minu seisukoht on: arvesse võttes neid asjaolusid tuleks sm. Maripuu siirduda teisele tööle.

Sm. Ploes - nii häbematu rüümaorganisatorit pole olnud, kui seda on sm. Maripuu. Ei täida ühiskondlike kohuseid. Sm. Maripuu pole korralikult ühtegi osa täitnud, seda võib terve orkester tunnistada ja ta pole sobiv üldse teatris töötama.

Sp. Tali - Kuulates sõnavõtte, tulin arusaamisele, et Maripuud pole abistatud. Kas on sm. Raudsepp teda abistanud. Isegi dirigendid eksivad. Mainitakse tema tervislikku seisukorda. Kas on seda kontrollitud. Ja sm. Ploesi sõnavõtt, miks ta ei andnud kurjategijaid kohtu kätte, tagantjärele pole enam põhjust rääkida.

Sm. Viner - Esimesest päevast, s.o. 1941.a. kui asusin tööle "Estonia" teatris tegeles selle probleemiga. Maripuu esimene osa minu lavastuse oli Olga "E.-Oneginis". Minu sümpaatia pöördus Maripuu poole, värreldes noore näitleja Issakovaga. Ja siis ilmeski huvitav nähtus. Kui Maripuu studios ja muusikaliselt töötas hästi, siis alates koostööst orkestriga kõik muutus. Selgus ka, et Maripuu polnud püsivust ja esietendusel laulis Issakova. Gerda osa oli algul väga hea. Kuid iga etendusega tuli Maripuu järjest vigu juurde. "Vürst Igoris" sai ta hea hinnangu, ka ajakirjanduse arvustus märkis tunnustavalt, samuti Stalini preemia komisjon, kes seda lavastust läbi vaatas. Selle tulemusena viidi Maripuu täiele palgale. "Ruslan ja Ludmilla" näitas

alguses head tööd, kuid hiljem langes. Kõik dirigendid ütlevad, et kui asuvad juhitudi taha, kaob Maripuu rütm. Minul oli Maripuu tõsine jutuasjamine, kus ta ei kaebanud, vaid palus teda abistada vastavate silmaklaaside muretsemisel. Ja just näe silmanägemine ongi Maripuu suureks takistuseks. Hinganstseenid muutuvad laval, kuna ta peab prozektorite valgusest eemale hoidma ning samuti ei näe dirigenti. Sellest tulevadki pahandused. Kiivi teatris nägin käskkirja, milles öeldakse, et kõik näitlejad, kellel on tunda normaali, viiakse 50% palgale. Kos haiged üle kahe kuu - inliidsusele. Seda rakendatakse edaspidi ka meil. HVK arvatakse edaspidi selliseid avaldusi arutada ei tule. Sm. Maripuu peab aitama närvide ravimises ja silmade osas. Võibolla A/ü. Komitee saab võimaldada talle ravitusiku. Kui see teostub, tõstame ta tagasi endisele kohale, sest kõik eeldused tal selleks on olemas.

Sm. Nigula - Igatiks võib eksida, kuid Maripuu on põhjused tervislikud, et ta ei saa korralikult esineda. Sarnane lugu oli ka sm. Siimoniga, võiksin öelda, et mõlemad eksivad vaatama ta, et Siimon on kõrge kvalifikatsiooniga laulja. Olen korduvalt julgustanud Maripuu, tema omab suurepärase häälematerjali, ta peaks omale muretsema prilliid nagu on T. Kausikul. V. Igoris esines korralikult. Siin on väga raske juhus, peaks midagi ette võtma.

Sm. Adari - Kõik ütlevad, et peab abistama, aga kas seda on tehtud?

Sm. Pärn - Parema silma närv on tugevalt vigastatud. Viga saaks parandada sellel teel, et dirigendid lööks kõik löögid täielikult välja. Valgus on halb, ma ei näe dirigenti.

HVK läbirutanud Evgenia Pärna avalduse otsustas I kat. operiartisti Evgenia Pärna naudmine jätta rahuldada.

Koosoleku juhataja (V. Luts)

Sekretär (J. Siimsen)

Araldus- ja teatritegevuse osakond

M. Selin
sekretär